

Ainmfhocail (Nouns)

Cuireann ainmfhocal ainm ar rud (crúiscín); ar áit (Corcaigh); ar dhuine (Seán) nó ar rud teibí (saibhreas, sonas, cruatan).

1. **Ainmfhocal Coitianta** (Common noun): cuireann sé ainm ar rudaí ginearálta agus is féidir leis a bheith san uimhir uatha nó san uimhir iolra – bó, éin, sléibhte, cnoc, daoine, s.rl.
  - (a) **Ainmfhocal cinnte** (Definite noun): nuair atá rud ar leith i gceist – an fear, na báid, an scoil, mo mháthair, s.rl.
  - (b) **Ainmfhocal éiginnte** (Indefinite noun): nuair nach bhfuil an t-ainmfhocal ag tagairt do dhuine ná do rud ar leith – buachaillí, mná, scoileanna, bóithre, s.rl. Níl buachaill ná bean ná scoil ná bóthar ar leith i gceist anseo. Tabhair faoi deara nach gcuirtear alt ('an' ná 'na') roimh ainmfhocal éiginnte.
2. **Ainm (Ainmfhocal) Dílis** (Proper noun): cuireann sé ainm ar dhuine nó ar ainmhí nó ar áit ar leith – Seán, Caitríona, Arkle, Mín an Chladaigh, s.rl.
3. **Ainmfhocal Teibí** (Abstract noun): cuireann sé ainm ar rud nach bhfuil fisiciúil - mothucháin de gach saghas, áilleacht, uaisleacht, maitheas, glaineacht, gile, s.rl.

Inscne (Gender): Tá gach ainmfhocal sa Ghaeilge baininscneach nó firinscneach. Níl ainmfhocail neodrachsa sa teanga.

Roinntear na hainmfhocail i gcúig ghrúpa nó i gcúig díochlaonadh de réir struchtúr na bhfocal. De ghnáth leanann ainmfhocail atá in aon díochlaonadh na patrúin chéanna sna tuisil éagsúla.

Tuiseal (Case): Tá cúig thuiseal sa Ghaeilge:

- **Tuiseal Ainmneach** (Nominative case)
- **Tuiseal Cuspóireach** (Accusative case)
- **Tuiseal Tabharthach** (Dative case)
- **Tuiseal Ginideach** (Genitive case)
- **Tuiseal Gairmeach** (Vocative case)

Braitheann an tuiseal ar an bhfeidhm atá ag an ainmfhocal san abairt.

Uimhir (Number): Bíonn gach ainmfhocal san **uimhir uatha** (singular) nó san **uimhir iolra** (plural)